

The Survey Of Quantity and Quality Development Of Medical Equipment Export In First Two Years Of The Fourth Economical, Social and Cultural Development Plan Law (2005-2007)

Behzadi F*¹, Vatankhah S², Zargar S³, Hosseini F⁴

Submitted: 13.6.2009

Accepted: 21.7.2009

Abstract:

Background: Medical Equipments have main rule in patients diagnosis and therapy trend and society health. In addition, technology development and increasing prices of these equipments cause vast quantity of exchange is designated to equipments import. Regarding to present level of economical development ability of manufacturing for different kinds of medical equipments is high in our country, there is no need to import in many cases, of course we can have export in this area. The aim of this research is survey of quantity development of medical equipments export emphasizing on 87 article of fourth economical, social and cultural development plan law.

Material and Methods: This research is descriptive applied study. Data have been gathered from checklists, meetings with related experts, library and internet studies and eventually former research documents investigation. Finally data have been analysis through comparative and adaptive tables and comparison of statistics calculated from statistical forms and checklists.

Results: Export rate of medical equipment from 1/08% of import rate, before the fourth economical, social and cultural development plan law, has increased to 1/77% of import rate, after that .This rate had a growth rate equal to 63/88%.The ratio of number of certifications on number of medical equipment companies from 1/4, before the law, has increased to 2/12 after that .This ratio had a growth rate equal to 85/96%.The number of medical equipment companies have been presented at international exhibitions has increased too, from 13 to 71.

Conclusion : In quantity development area, the actualized growth rate in medical equipment export in first two years of fourth development plan law, in spite of increasing import, is remarkable. In quality development area as results showed, while increasing in number of companies, the number of certifications that will increase export rate, has increased too. The number of companies have been presented at international exhibitions also has a considerable growth that shows medical equipment quality has improved that plays main role in medical equipment industry presentation to the international market.

Keywords: Export, Medical equipments, Fourth Economical Quantity development, Quality development, Social and Cultural Development Plan Law

1. MS Student of Health Services Management. (*corresponding author): Email: faranakbehzadi@gmail.com Tell: 09355935022

2. Associate Professor, School of Management and Medical Information Science, IUMS, Ph.D

3. Ph.D Student of Health Service Management, School of Management and Medical Information Science, TUMS

4. Instructor of statistic group, School of Management and Medical Information Science, IUMS

بررسی توسعه کمی و کیفی صادرات تجهیزات پزشکی کشور در دو سال آغازین قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی سال ۱۳۸۶-۱۳۸۴

فرانک بهزادی کودری^{۱*}، سودابه وطن خواه^۲، ساناز زرگر^۳، فاطمه حسینی^۴

تاریخ پذیرش: ۱۳۸۸/۵/۳۰

تاریخ دریافت: ۱۳۸۸/۳/۲۳

چکیده:

زمینه و هدف: تجهیزات پزشکی نقش اساسی در روند تشخیص و درمان بیماران و یا به عبارتی سلامت جامعه بر عهده دارند. از طرف دیگر رشد روز افزون تکنولوژی و افزایش فزاینده قیمت های تجهیزات موجب گردیده که همه روزه بخش عظیمی از سرمایه کلان کشور به منظور خرید این نوع تجهیزات به صورت ارز از کشور خارج شود. نظر به اینکه در سطح کنونی از پیشرفت و توسعه اقتصادی، توان تولید انواع گوناگونی از تجهیزات پزشکی و اقلام دارویی و... در کشور بالا بوده و با در نظر گرفتن اهمیت ارز آوری برای کشور و نیز با عنایت به مشکلات سیاسی و اقتصادی موجود در منطقه و وجود رقبا، زمانی که توان تولید کالا و ارائه خدمات در کشور بالا بوده و بتوان بازار داخلی را تحت پوشش قرار داد، نه تنها می توان از واردات بی رویه جلوگیری کرد، بلکه می توان در بسیاری موارد اقدام به صادرات کرد. هدف از انجام پژوهش حاضر، بررسی توسعه کمی صادرات تجهیزات پزشکی با تاکید بر ماده ۸۷ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بود که بر طبق آن وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بایستی ۳۰٪ از مصارف ارزی خود را از محل صادرات کالا و خدمات سلامت تامین نماید.

مواد و روشها: پژوهش حاضر از نوع توصیفی کاربردی است که به روش کمی انجام گرفت. داده ها از طریق چک لیست هایی که از طریق مصاحبه با کارشناسان تکمیل گردیده است و مراجعه با سازمان های ذیربط و مطالعات کتابخانه ای و اینترنتی و بررسی سوابق تحقیقاتی موجود گردآوری شده است. چک لیست ذکر شده شامل آیتم هایی از قبیل میزان واردات و صادرات (به میلیون دلار)، تعداد گواهینامه های بین المللی CE, FDA, ISO، تعداد شرکت های تولیدی صادر کننده، تعداد شرکت هایی که در نمایشگاه های بین المللی و خارجی حضور داشته اند، در سال های قبل (۱۳۸۲ و ۱۳۸۳) و بعد از قانون برنامه چهارم توسعه (۱۳۸۵، ۱۳۸۴ و ۱۳۸۶) می باشد. اطلاعات گردآوری شده با استفاده از روش های آمار توصیفی شامل جداول مقایسه ای و تطبیقی، نمودارها و شاخص های درصد و نسبت، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: صادرات تجهیزات پزشکی کشور از ۱/۰۸ درصد واردات قبل از قانون برنامه چهارم توسعه و اجرای ماده ۸۷ به ۱/۷۷ درصد واردات، بعد از قانون افزایش یافته است که نشان می دهد، میزان صادرات تجهیزات پزشکی کشور از درصد رشدی معادل ۶۳/۸۸ درصد برخوردار بوده است. نسبت تعداد گواهینامه های بین المللی به تعداد شرکت های تولیدی صادر کننده از ۱/۱۴ به ۲/۱۲ بعد از قانون برنامه چهارم افزایش پیدا کرده است. این نسبت از رشدی معادل ۸۵/۹۶ درصد برخوردار بوده است. تعداد شرکت های تجهیزات پزشکی حاضر در نمایشگاه های بین المللی نیز، از ۱۳ شرکت به ۷۱ شرکت، بعد از قانون برنامه چهارم افزایش یافته است.

نتیجه گیری: در بحث توسعه کمی، میزان رشد محقق شده در رقم صادرات حوزه تجهیزات پزشکی (با وجود افزایش مستمر واردات این حوزه) در دو سال آغازین قانون برنامه، به عنوان تنها یکی از حوزه های چند گانه ارز آور وزارت بهداشت، تا حدودی چشم گیر بوده است. در بحث توسعه کیفی، به موازات افزایش تعداد شرکت های تولیدی صادر کننده بعد از قانون برنامه چهارم، تعداد گواهینامه های بین المللی که امکان صادرات به سایر کشورها و بازارهای بین المللی بیشتری را نسبت به قبل فراهم می آورد نیز افزایش یافته است که در نهایت منجر به افزایش رشد کمی حاصله در این زمینه نیز می شود. افزایش تعداد شرکت های حاضر در نمایشگاه های بین المللی مویب این نکته است که کیفیت تجهیزات پزشکی تولید داخل کشور نیز روند صعودی را دنبال کرده است که این امر نیز در معرفی صنعت تجهیزات پزشکی کشور به بازار جهانی نقش موثری را ایفا نموده است.

کلمات کلیدی: توسعه کمی، توسعه کیفی، صادرات، تجهیزات پزشکی، قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

۱- کارشناس ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی (*نویسنده مسئول): آدرس الکترونیک: faranakbehzadi@gmail.com شماره تماس: ۰۹۳۵۵۹۳۵۰۲۲
 ۲- دانشیار گروه مدیریت و خدمات بهداشتی و درمانی دانشگاه علوم پزشکی ایران
 ۳- علوم پزشکی تهران دانشجوی دکتری مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی دانشگاه
 ۴- مربی گروه آمار دانشکده مدیریت دانشگاه علوم پزشکی ایران

مقدمه

سلامت به عنوان ارزش فردی و اجتماعی بر طبق اساسنامه سازمان بهداشت جهانی (WHO) و از دیدگاه ملت ها و نزد همه مکاتب یکی از مهم ترین و ابتدایی ترین حقوق و نیازهای حیات بشری تلقی شده است. از این رو دست یافتن به بالاترین سطح سلامت، جزیی از اهداف اجتماعی تمام دولت ها به حساب می آید. تمامی کشورها در راستای دست یابی به سلامت به موضوعات مختلف و مرتبط توجه دارند که مقوله تجهیزات پزشکی یکی از موضوعاتی است که نقش مهمی در یاری رساندن به پزشکان و پیراپزشکان جهت تشخیص درست و کمک به درمان بیماری ها ایفا می کند. (۱)

صنعت ادوات پزشکی امروزه یک محیط رقابتی برای توسعه و گسترش محصولات پزشکی ایجاد نموده است. مهندسان به طور فعالانه درگیر طراحی، گسترش و تولید مواد و ادوات گوناگون با هدف به کار گیری در کاربردهای متنوعی در جهت حفظ و ترفیع کیفیت زندگی هستند و بدین خاطر در ۳۰ سال گذشته رشد قابل توجهی در تعداد ادوات پزشکی به وجود آمده است. (۲)

موج گرایش به تقویت تولید و جایگزینی منابع ارزی در سالهای اخیر از طرفی پیاده سازی شرایط پیوستن به سازمان تجارت جهانی (WTO) صنعت نوپای تجهیزات پزشکی ایران را درگیر مسائلی چون انتقال تکنولوژی، افزایش ظرفیت های تولیدی، بالا بردن کیفیت، صادرات، اخذ مجوزهای ورود به بازارهای بین المللی و ... نموده است. اگرچه این حرکت بسیار ارزشمند است اما باید تجربه دیگران را مد نظر داشت که صنعتی شدن که لازمه بقا در جهان امروزی است با خرید صنعت! فاصله زیادی دارد. (۳)

نظر به اینکه در سطح کنونی از پیشرفت و توسعه اقتصادی، توان تولید انواع گوناگونی از تجهیزات پزشکی و اقلام دارویی و ... در کشور بالا می باشد، نیازی به واردات در بیشتر موارد نیست. با در نظر گرفتن اهمیت ارز آوری برای کشور و نیز با عنایت به مشکلات سیاسی و اقتصادی موجود در منطقه و وجود رقبا (کشورهایی نظیر هند و چین)، زمانی که توان تولید کالا و ارائه خدمات در کشور بالا بوده و بتوان بازار داخلی را تحت پوشش قرار داد، نه تنها می توان از واردات بی رویه جلوگیری کرد، بلکه می توان در بسیاری موارد، اقدام به صادرات کرد. با توجه به توانمندیها و امکانات موجود در این زمینه، متأسفانه به دلیل نبود ایمنی برای سرمایه گذاران این حوزه و نداشتن استانداردهای بین المللی در زمینه دارو و تجهیزات پزشکی، از توان صادراتی تولید کنندگان این حوزه، استفاده موثر بعمل نمی آید که با تسهیل شرایط برای تولید کنندگان داخلی در زمینه های مختلف، می توان گام موثری در این راستا برداشت. (۴)

برنامه چهارم توسعه با رویکرد حضور فعال در بازارهای جهانی تهیه و تدوین گردید و فصل هفت کتاب قانون برنامه چهارم توسعه مشتمل بر ۱۲ ماده و تحت عنوان ارتقای سلامت و بهبود کیفیت زندگی به موضوع یاد شده اختصاص یافت. یکی از مواد

فصل هفتم (ماده ۸۷) اختصاص به صدور کالا و خدمات پزشکی به خارج از کشور دارد. (۵)

بر طبق ماده ۸۷ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی اجتماعی فرهنگی، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی بایستی به منظور زمینه سازی برای حضور موثر در بازارهای جهانی و تبدیل جمهوری اسلامی ایران به مرکز رفع نیازهای سلامت و پزشکی منطقه در چارچوب سیاستهای راهبردی تجاری، تسهیلات را به گونه ایی ارائه کند که مقدار ارز حاصل از صادرات خدمات و تولیدات مزبور معادل ۳۰ درصد مصارف ارزی بهداشت و درمان در پایان سال پایانی برنامه چهارم توسعه باشد. (۶)

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به منظور اجرایی ساختن مواد فوق و نیز برنامه ریزی و اقدام در جهت حمایت از صادرات در این حوزه، در فروردین ماه سال ۱۳۸۵ اقدام به تشکیل "کارگروه توسعه صادرات کالا و خدمات سلامت" در مرکز مدیریت و هماهنگی امور بازرگانی و تجهیزات پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نموده است. (۷) این کارگروه با هدف ایجاد همگرایی در برنامه ریزی و اجرای فعالیت های حوزه های مختلف دولتی و غیر دولتی در جهت صادرات کالا و خدمات سلامت و آموزش پزشکی و نیز با هدف شبکه سازی و اطلاع رسانی به منظور تبادل اندیشه و تجربه میان بخشهای دولتی جهت خلق و بهره برداری از فرصت های تجاری تشکیل شده است. در راستای اقدامات این کارگروه بایستی تسهیل فرآیند بازار یابی کالا و خدمات سلامت و حمایت و ارائه مشاوره به شرکتهای جهت حضور در بازارهای جهانی و نیز فراهم آوردن سیستمی جهت ارائه اطلاعات پایه و طبقه بندی شده و گزارشات تحلیلی در خصوص بازارهای جهانی و در نهایت ایجاد بستری لازم در جهت توسعه صادرات کالا و خدمات سلامت حاصل شود. (۸)

امروزه وسایل پزشکی از بعد اقتصادی و مالی نیز برای کشورها و دولت ها اهمیت پیدا کرده اند. ارزش بازار تجهیزات پزشکی در سطح دنیا در سال ۲۰۰۰ برای تجهیزات پزشکی موجود ۱۴۵ میلیارد دلار برآورد شده است که با توجه به پیشرفت ها و نوآوری های وسیعی که در زمینه وسایل پزشکی رخ می دهد، پیش بینی می شود که این ارزش در سال ۲۰۰۶ به میزان ۲۶۰ میلیارد دلار برسد. (۹) اهمیت پژوهش در خصوص صادرات تجهیزات پزشکی از جنبه های گوناگونی قابل بررسی است که می توان از جمله به موارد زیر اشاره کرد: تولید با تیراژ بالا و تولید انبوه در این نوع کالای صنعتی وجود ندارد، ارزش افزوده بسیار بالای تجهیزات پزشکی، وجود دانش فراوان و تعداد زیاد متخصصین تحصیل کرده در این زمینه در کشور، در نظر گرفتن سیاست گذشته جمهوری اسلامی ایران در جایگزینی واردات با تولید داخل، و نیز سیاست افزایش صادرات دولت در این زمینه... که در راستای آن باید امکانات صادراتی بررسی شود. (۱۰)

با لحاظ کردن این موضوع که اگر کشور به خصوص در حوزه بهداشت و درمان اقدام به صادرات در حد کلان نماید ضمن اینکه تاثیر سیاستهای کشورهای توسعه یافته بر روی بازار آن کاهش پیدا خواهد

مواد و روشها:

پژوهش حاضر از نوع توصیفی کاربردی است که به روش کمی انجام گرفت. داده‌ها از طریق چک لیست هایی که از طریق مصاحبه با کارشناسان تکمیل گردیده است و مراجعه با سازمان های ذیربط و مطالعات کتابخانه ای و اینترنتی و بررسی سوابق تحقیقاتی موجود گردآوری شده است. چک لیست ذکر شده شامل آیتم هایی از قبیل میزان واردات و صادرات (به میلیون دلار)، تعداد گواهینامه های بین المللی CE, FDA, ISO, تعداد شرکت های تولیدی صادر کننده، تعداد شرکت هایی که در نمایشگاه های بین المللی و خارجی حضور داشته اند، در سال های قبل (۱۳۸۲ و ۱۳۸۳) و بعد از قانون برنامه چهارم توسعه (۱۳۸۵، ۱۳۸۴ و ۱۳۸۶) می باشد. اطلاعات گرد آوری شده با استفاده از روش های آمار توصیفی شامل جداول مقایسه ای و تطبیقی، نمودارها و شاخص های درصد و نسبت، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

جامعه این پژوهش شامل اظهار نامه های صادراتی مستند تکمیل شده به وسیله صادرکنندگان، فرم های آماری مستند ثبت شده اداره کل تجهیزات پزشکی و سایر فرم های آماری مستند مربوط به دو سال آغازین قانون برنامه چهارم توسعه موجود در مراکز مورد پژوهش (مرکز مدیریت و امور بازرگانی و تجهیزات پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مرکز توسعه صادرات ایران، اداره کل تجهیزات پزشکی، دفتر کارگروه توسعه صادرات کالا و خدمات سلامت و سازمان ها و مرکز و دفاتری که در این کار گروه دارای نماینده می باشند.) است.

یافته ها:

در بحث توسعه کمی، یافته های پژوهش نشان می دهند که میزان صادرات تجهیزات پزشکی کشور از ۱/۰۸ درصد واردات قبل از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و اجرای ماده ۸۷ قانون برنامه، به ۱/۷۷ درصد واردات بعد از قانون برنامه چهارم توسعه افزایش پیدا کرده است. یافته ها افزایشی به میزان ۰/۶۹ را نشان دادند و میزان صادرات تجهیزات پزشکی کشور بعد از قانون برنامه چهارم توسعه (در سال آغازین قانون برنامه) و اجرای ماده ۸۷ نسبت به قبل از آن، از درصد رشدی معادل ۶۳/۸۸ درصد برخوردار بوده است. (جداول ۱،۲)

کرد، به هدف تبدیل شدن به قطب پزشکی و سلامت منطقه نیز دست خواهد یافت. بدین منظور تاکید بر صادرات در حوزه بهداشت و درمان باید جزو اولویتهای برنامه ریزی و اجرایی کشور قرار گیرد. (۵)

در صورتی که وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی چارچوبی تعیین کرده و مسیر را برای تولید کنندگان مشخص نماید و نشان دهد که اگر تولید کنندگان به سطح معینی از تولید و صادرات برسند، چه اقداماتی را در راستای حمایت از آنها انجام خواهد داد، دست یابی به این مهم به گونه ای بهتر امکان پذیر خواهد شد (۱۱).

نظر به اهمیت مقوله تجهیزات پزشکی و هزینه بالایی که این تجهیزات به خود اختصاص می دهند (بیش از یک سوم کل سرمایه مراکز مختلف آموزشی، درمانی و بهداشتی) و رشد روز افزون صنعت تجهیزات پزشکی ایران و قابلیت های تولیدی کشور و از آنجا که این تجهیزات نقش اساسی در روند تشخیص و درمان بیماران و به عبارتی سلامت جامعه دارند و نیز با توجه به ضرورت تحقق ماده ۸۷ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و لحاظ کردن این موضوع که همه ساله مبالغ کلانی ارز بابت واردات تجهیزات پزشکی از کشور خارج می شود و از طرف دیگر میزان ارزش افزوده زیادی که در صنعت تجهیزات پزشکی کشور مشاهده می شود و در نهایت با توجه به سیاست های دولت مبنی بر حمایت از تولید داخل و تمایلی که به افزایش صادرات نشان داده است، بررسی حوزه صدور تجهیزات پزشکی به خارج از کشور در دو سال آغازین قانون برنامه چهارم توسعه، ضمن مقایسه میزان پیشرفت و افزایش صادرات محقق شده نسبت به قبل از قانون برنامه چهارم، در راستای فراهم آمدن الزامات تحقق ماده ۸۷ قانون برنامه ضروری به نظر می رسد.

با توجه به ظرفیت های پزشکی موجود در کشور، در صورت تاکید بر صادرات در حوزه سلامت و حوزه های مرتبط، می توان گام موثری در زمینه شناخت بازارهای هدف، اجرای ماده ۸۷ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی، حمایت از تولیدکنندگان داخلی، تسهیل شرایط صادرات، گرفتن بازار منطقه، کاهش واردات بی رویه و غیر ضروری دارو و تجهیزات پزشکی و نیز تسهیل فرآیند بازاریابی و صادرات کالا و خدمات سلامت و در نهایت تبدیل جمهوری اسلامی ایران به قطب پزشکی و سلامت منطقه و استقلال هر چه بیشتر کشور جمهوری اسلامی ایران برداشت.

جدول شماره (۱): توزیع میزان صادرات و واردات حوزه تجهیزات پزشکی کشور طی سال های ۱۳۸۶-۱۳۸۲

عنوان	قبل از اجرای قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی		بعد از اجرای قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی	
	۱۳۸۲	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۱۳۸۵
میزان صادرات (به میلیون دلار)	۴۸۱۳۰۶۴	۴۱۹۲۲۷۹	۵۷۰۲۳۲۷	۸۴۲۶۸۶۸
میزان واردات (به میلیون دلار)	۴۶۵۳۹۷۹۴۸	۳۶۳۱۴۴۱۵۷	۳۳۶۲۱۱۱۶۲	۴۲۵۹۸۶۹۰۱

جدول شماره (۲): توزیع میزان صادرات محقق شده به صورت درصدی از واردات طی سال های ۱۳۸۲ تا ۱۳۸۶

عنوان	قبل از قانون برنامه چهارم (۱۳۸۲ و ۱۳۸۳)	بعد از قانون برنامه چهارم (۱۳۸۴، ۱۳۸۵، ۱۳۸۶)	میزان افزایش	درصد رشد
میزان صادرات به صورت درصدی از واردات	۱/۰۸	۱/۷۷	۰/۶۹	۶۳/۸۸

جداول شماره ۱، ۲ یافته های پژوهش را در بحث توسعه کمی نشان می دهند. اما در بحث توسعه کیفی، یافته های پژوهش که در جداول ۳ و ۴ آورده شده اند نشان می دهند که نسبت تعداد گواهینامه های بین المللی به تعداد شرکت های تولیدی صادر کننده از ۱/۱۴ در سال های قبل از قانون برنامه چهارم توسعه و اجرای ماده ۸۷ به ۲/۱۲ بعد از آن افزایش پیدا کرده است. یافته ها افزایشی به میزان ۰/۹۸ را نشان دادند و نسبت تعداد

گواهینامه های بین المللی به تعداد شرکت های تولیدی صادر کننده بعد از قانون برنامه چهارم توسعه (در سال آغازین قانون برنامه) و اجرای ماده ۸۷ نسبت به قبل از آن، از درصد رشدی معادل ۸۵/۹۶ برخوردار بوده است. از سویی تعداد شرکت های حاضر در نمایشگاههای بین المللی از ۱۳ شرکت قبل از قانون برنامه چهارم توسعه، به ۷۱ شرکت بعد از قانون برنامه چهارم توسعه، افزایش پیدا کرده است.

جدول شماره (۳): توزیع تعداد گواهینامه های بین المللی و شرکت های تولیدی صادر کننده طی سال های ۱۳۸۲-۱۳۸۶

عنوان	قبل از اجرای قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی		بعد از اجرای قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی		
	۱۳۸۲	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۶
	۳	۵	۲۰	۵۶	۹۰
	۲	۵	۱۵	۲۸	۳۵

* شرکت های تولیدی که خود اقدام به صادرات می کنند و شرکت های تولیدی که محصولات خود را با واسطه شرکت های تجاری و بازرگانی صادر می کنند.

جدول شماره (۴): نسبت تعداد گواهینامه های بین المللی به تعداد شرکت های تولیدی صادر کننده طی سال های ۱۳۸۲-۱۳۸۶

عنوان	قبل از قانون برنامه چهارم (۱۳۸۲ و ۱۳۸۳)	بعد از قانون برنامه چهارم (۱۳۸۴، ۱۳۸۵، ۱۳۸۶)	میزان افزایش	درصد رشد
نسبت تعداد گواهینامه های بین المللی به تعداد شرکت های تولیدی صادر کننده	۱/۱۴	۲/۱۲	۰/۹۸	۸۵/۹۶

بحث و نتیجه گیری:

در بحث توسعه کمی صادرات تجهیزات پزشکی کشور، یافته های پژوهش نشان دادند که اگرچه بر طبق ماده ۸۷ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ارز حاصل از صادرات وزارت بهداشت بایستی معادل ۳۰ درصد ارز اختصاص داده شده به واردات آن باشد، اما میزان رشد محقق شده در حوزه تجهیزات پزشکی (با وجود افزایش مستمر واردات این حوزه)، تنها در دو سال آغازین قانون برنامه چهارم، به عنوان تنها یکی از حوزه های چند گانه ارز آور وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور (صادرات دارو و مواد اولیه، صادرات تجهیزات پزشکی، ارائه فعالیت های آموزشی به

سایر کشورها، ارائه فعالیت های پژوهشی به سایر کشورها، گردشگری سلامت یا توریسم درمان، اعزام نیروی کار پزشکی و پیراپزشکی به سایر کشورها)، تا حدودی چشمگیر بوده است و نشان می دهد که حوزه تجهیزات پزشکی کشور در برآورده ساختن الزامات و اهداف ماده ۸۷ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به سهم خود، خوب عمل کرده است که این امر می تواند نویدی برای افزایش رشد تا پایان قانون برنامه چهارم و نیز افزایش بودجه اختصاص یافته به حوزه تجهیزات پزشکی کشور در راستای تسهیل صادرات و اعطای تسهیلات بیشتر به تولید کنندگان این حوزه در سال های آتی باشد.

اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، البته با در نظر گرفتن سهم حوزه تجهیزات پزشکی به عنوان یکی از حوزه های چند گانه ارز آور وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور، خواهد شد. از سویی افزایش تعداد شرکت های حاضر در نمایشگاههای بین المللی در سال های بعد از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، موید این نکته است که کیفیت تجهیزات پزشکی تولید داخل کشور نیز روند صعودی را دنبال کرده است که این امر نیز در معرفی صنعت تجهیزات پزشکی کشور به بازار جهانی، نقش موثری ایفا نموده است.

در بحث توسعه کیفی، صادرات تجهیزات پزشکی کشور نیز یافته های پژوهش نشان دادند که به موازات افزایش تعداد شرکت های تولیدی صادر کننده در سال های بعد از قانون برنامه چهارم توسعه، تعداد گواهینامه های بین المللی نیز افزایش یافته است. میزان رشد چشمگیر و قابل ملاحظه در افزایش تعداد گواهینامه ها و نیز تعداد شرکت ها، به نوبه خود امکان صادرات به سایر کشورها و بازارهای بین المللی بیشتری را نسبت به قبل فراهم می آورد و در نهایت منجر به افزایش رشد کمی حاصله در این زمینه و نیز افزایش امکان دسترسی به اهداف ماده ۸۷ قانون برنامه چهارم توسعه

References:

- 1-Faraj Zadeh, Ali. "Expert Purchase, Particular Tool, Proper Diagnostic and Treatment". The first congress on enhancement of selection and purchase methods for medical equipment, MOHME, Khatamolanbia Hospital, 2004.
- 2-Homae Gohar, Seyed Shahn. Alami, Mostafa."The Survey of Classification Types for Medical Equipment". The first congress on enhancement of selection and purchase methods for medical equipment, MOHME, Khatamolanbia Hospital, 2004.
- 3-Tolou Kouroschi, Alireza. "The Methods for Quality Evaluation of Medical Equipment in IRAN". The first congress on enhancement of selection and purchase methods for medical equipment, MOHME, Khatamolanbia Hospital, 2004.
- 4-Groupwork of Health Good and Services Export Development, Bussiness affair and medical equipment center, MOHME, 2004.
- 5-Salim Pour, Habib. Tajvar, Maryam. Arab, Mohammad. "The Survey of Background of Health Good and Services Export". Homaye Salamat Journal. Tehran. 2006.
- 6-The Fourth Economic, Social and Cultural Development Plan Law. Management and Planning Organization Country. Tehran2005-2009.
- 7.The Internal Agenda Formation of health good and services export development groupwork. 2006.
- 8-The Goals Approvement of Forming health good and services export development groupwork. 2006.
- 9-The Classification Guidance of Medical Equipment. Medical Equipment Office. 2006.
- 10- Pour Gholam Mohammadi, Babak. "The Survey of Increasing medical equipment export methods in IRAN. M.S These, Azad university of Science and researches. 2001.
- 11-The Approvements of 13th session, health good and services export development groupwork. 2006.